

10. Gazi Üniversitesi

10.1. Mevzuat, Müfredat, Politika, Paydaş Analizleri

Gazi Üniversitesi web sitesinde bulunan üniversite politikaları, Kurul ve Komisyonlar, Koordinatörlükler, Senato Kararları, Yönetmelikler, Yönergeler, Esas ve Usuller, Uygulama ve Araştırma Merkezleri, Stratejik Planlar, Faaliyet Raporları, AKTS Bilgi Paketi, Akademik Veri Yönetim Sistemi (AVESİS), raporlar, üniversitenin misyonu, vizyonu, temel değerleri ve politikaları detaylı bir şekilde incelenerek üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğini izlemek üzere verilere ulaşılmaya çalışılmıştır.

GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
	0	1	2	
1. Üniversitelerde Akademik Faaliyetlerde LGBTİ+ Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				5/10
1.1. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda zorunlu derslerin sayısı	2			Ders başlığında anahtar sözcük taşıyan 12 zorunlu ders
1.2. Eğitimin her aşamasında (önlisans, lisans, yüksek lisans, doktora) LGBTİ+ hakları bağlamında ve toplumsal cinsiyet konusunda seçmeli derslerin sayısı	1			Ders başlığında anahtar sözcük taşıyan 13 seçmeli ders
1.3. Üniversitelerde LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine akademik etkinlik	0			8 yayın
1.4. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları bölümlerinin sayısı	0			
1.5. Üniversitelerdeki toplumsal cinsiyet ve kadın araştırma merkezlerinin sayısı	2			Kadın Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
2. LGBTİ+'lar İçin Kampüs İklimi				2/10
2.1. Üniversitelerde LGBTİ+ dayanışma/araştırma kulüplerinin sayısı	0			
2.2. Üniversitelerde LGBTİ+ Topluluğun statüsü (resmi/resmi olmayan/resmileşme sürecinde)	0			
2.3. Üniversitelerde LGBTİ+'lar özelinde etkinlik sayısı	0			
2.4. Kampüslerdeki Onur Haftası/Ayı etkinliklerinin sayısı	0			
2.5. Kampüslerdeki 8 Mart etkinliklerinin sayısı	2			14 etkinlik
3. Üniversitelerde LGBTİ+fobik ve cinsiyetçi kalıplar				0/8
3.1. LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet farkındalığını artıran kampanya ve bilgilendirici materyal sayısı	0			

3.2.	Üniversite çalışanları ve yönetici kadro başta olmak üzere üniversite mensuplarına yönelik düzenlenen LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim ve seminer sayısı	0	
3.3	Üniversite web sitelerinde bulunan açıklamalarda LGBTİ+ hakları bağlamında toplumsal cinsiyet eşitliğine uygun demeç sayısı	0	
3.4	Üniversitelerin paylaştığı LGBTİ+ hakları bağlamında incelenebilecek toplumsal cinsiyet eşitliğine dair rapor sayısı	0	
PUAN			7/28

Gazi Üniversitesi Kadın Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği'nde³⁵ merkezin amaçları merkezin amaçları kadının toplumdaki yeri ile ilişkilendirilmiş olsa da “toplumsal cinsiyet eşitliği konularında ulusal ve uluslararası düzeyde akademik çalışmalar yapmak, danışmanlık hizmetleri vermek de merkezin amaçları arasındadır.

Üniversite ders müfredatları arasında anahtar sözcükleri içeren 25 dersten 18'i kadın sağlığı üzerine olmakla birlikte bu dersler Sağlık Bilimleri Enstitüsü ve Tıp Fakültesi'nde verilmektedir. Ayrıca müfredatlar arasında cinsel sağlık üzerine seçmeli ve cinsel gelişim üzerine zorunlu birer ders bulunmaktadır. Gazi Üniversitesi Akademik Veri Yönetim Sistemi ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez Merkezi'nde (YÖK TEZ) yapılan tarama sonucunda LGBTİ+ ve queer odağında toplam 8 yayın bulunmuştur.

	GÖSTERGE	PUANLAR			Bulgular
		0	1	2	
Üniversitelerde LGBTİ+ Haklarına Erişim Göstergeleri	1. Üniversite Mevzuat, Yönerge ve Politika Belgelerinde LGBTİ+ Hakları Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği				4/12
	1.1. CEDAW ve İstanbul Sözleşmesi'ne atıfta bulunan yönetmelik ve yönerge sayısı	0			
	1.2. Mevzuat, Yönerge ve Politika metinlerinde “toplumsal cinsiyet” ve “cinsel yönelim”, “cinsiyet kimliği” gibi kavramlara atıf sayısı	0			
	1.3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden 5 No'lu amaca atıfta bulunan yönetmelik, yönerge ve politika sayısı	0			
	1.4. Toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyici yönetmelik sayısı	1			Kadın Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
	1.5. Üniversitelerin toplumsal cinsiyet, cinsiyet kimliği ve cinsel yönelime yönelik ayrımcılık karşıtı politika sayısı	1			Temel değerler

35 Gazi Üniversitesi Kadın Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği. Resmî Gazete Tarihi: 8.07.2016 Resmî Gazete Sayısı: 29764.

1.6.	Diploma Mezuniyet Belgelerinde İsim Değişikliği yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	2	Diploma, Diploma Eki ve Diğer Belgelerin Düzenlenmesine İlişkin Yönerge
2.	Üniversitelerin TCE'ye dikkat çekmek için STK'larla yaptıkları iş birlikleri, etkinlikler		0/4
2.1.	STK'lar ile birlikte yürütülen kampanya, ortak çalışma, etkinlik, iş birliği sayısı ve buradaki TCE bağlamında çeşitlilik (kurum çeşitliliği, ortaklık çeşitlilikleri) sayısı	0	
2.2.	STK'larla birlikte oluşturulan ve hayata geçirilen modellerin sayısı	0	
3.	Üniversitelerde Şiddet ve Taciz ile Mücadelenin Kurumsallaşması: CTS Birimleri		1/10
3.1.	Üniversitelerdeki aktif CTS birimi sayısı	0	
3.2.	Üniversitelerdeki CTS birimlerine başvuru yollarının açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmesi	0	
3.3.	CTS birimlerine dair bilgi alınabilecek üniversite-web sitesinin varlığı	0	
3.4.	CTS birimlerinde adalete erişime yardımcı olma, yönlendirme, psikolojik destek verme gibi durumlara dair bir içeriklerin varlığı	0	
3.5.	Taciz ve mobbing gibi konular hakkında verilen eğitim ve/veya seminer sayısı	1	Aile İçi Şiddetle Mücadele Projesi kapsamında 2 etkinlik (2016)
PUAN			5/26

Üniversitenin temel değerleri³⁶ arasında her türlü görüş ve düşüncenin barış ve hoşgörü içinde dile getirilebildiği; din, dil, ırk, milliyet, cinsiyet ve düşünce farklılıklarını zenginlik olduğu, her türlü ayrımcılığa karşı çıkan evrensel yaklaşımı vurgusuyla “İnsana Saygı” ilkesi yer almakta ve bu ilkenin “*milli değerleri sahiplenmeyi merkez*” aldığı belirtilmiştir.

Diploma, Diploma Eki ve Diğer Belgelerin Düzenlenmesine İlişkin Yönergede³⁷ belgelere ilişkin sadece 1 kez yeniden belge düzenlenebileceği ve şerhin ön sayfada yer alacağı belirtilmiştir. Eğitimine devam eden öğrencilerin durumu ya da mezuniyet sonrasında mahkeme kararıyla nüfus bilgilerinde gibi diğer üniversitelerin yönergelerinde açıkça belirtilen ifadelerle rastlanmamıştır.

Gazi Üniversitesi'nin çalışmaları ve etkinlikleri arasında LGBTİ+ kapsayıcı biçimde toplumsal cinsiyet eşitliği alanındaki sivil toplum kuruluşlarıyla herhangi bir iş birliğine rastlanmamıştır. Ancak üniversite, halihazırda toplumsal cinsiyet eşitliği alanında Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Politikasının Kurumsal Değişimi, Cinsiyet Eşitliği için Genç Araştırmacıların Sesinin Duyurulması ve Symbolic Violence in Terms of Gender 21-22 başlıklı 3 proje yürütmektedir. Bu projelerinin özetlerinde LGBTİ+'ları kapsayan herhangi bir ifadeye rastlanmamıştır.

36 <https://gazi.edu.tr/view/page/190995/gu-misyon-vizyon-temel-degerler> (Son Erişim Tarihi: 11.04.2022).

37 Gazi Üniversitesi Diploma, Diploma Eki ve Diğer Belgelerin Düzenlenmesine İlişkin Yönerge 12.09.2019 tarihli 104 sayılı Senato Kararı.

10.2. LGBTİ+ Hakları Ölçeği

Araştırmaya Gazi Üniversitesi mensubu olan 42 öğrenci, 11 akademik personel, 3 2016 öncesi mezun ve 7 2016 sonrası mezun olmak üzere toplam 63 kişi katılmıştır. Araştırmaya katılan 63 kişiye LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinde yer alan 19 soru yöneltilmiş ve 1-5 yanıt aralığında likert tipi sorulara katılımcıların verdikleri yanıtların analizlerinden elde edilen bulgular aşağıda gösterilmektedir. Aşağıda yer verilen bulgulara, katılımcıların verdiği yanıtların ortalamalarının 100'lük değerlere dönüştürülmesi yoluyla ulaşılmıştır.

Gazi Üniversitesi LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeği Skorları

1	Üniversitede LGBTİ+ hakları özgürce savunulur.	15,48	Örgütlenme ve Savunuculuk	18,59
2	Üniversitede LGBTİ+ haklarına ilişkin faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	9,53		
3	Üniversitede LGBTİ+ temalı faaliyetler özgürce gerçekleştirilir.	9,13		
4	Üniversitede LGBTİ+ öğrenciler, LGBTİ+ haklarını savunmak için bir araya gelebilir.	26,19		
5	Üniversitede LGBTİ+'lar, öğrenci toplulukları bünyesine örgütlenebilir.	26,19		
6	Üniversitede Onur Yürüyüşü özgürce düzenlenebilir.	8,73		
7	Öğrenci toplulukları içerisinde LGBTİ+'lar kendilerini özgürce ifade edebilirler.	34,92		
8	Derslikler LGBTİ+'lar için güvenlidir.	36,51	Güvenli Alan	31,75
9	Ortak kullanım alanları (örn. kafeterya, kantin, kütüphane, çalışma salonları, laboratuvarlar, yemekhaneler, spor tesisleri ve benzeri sosyalleşme alanları gibi) LGBTİ+'lar için güvenlidir.	31,35		
10	İdari binalar LGBTİ+'lar için güvenlidir.	27,38		
11	Üniversite yönetimi LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	9,13	Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu	13,16
12	İdari personel LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	9,53		
13	Üniversite güvenlik görevlileri LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	7,94		
14	Üniversite yönetimi öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	22,62		
15	İdari personel öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	16,67		
16	Üniversite güvenlik görevlileri öğrencilerle iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	13,10		
17	Öğrenciler LGBTİ+ hakları konusunda bilgi sahibidir.	46,83	Akran Davranışları	48,81
18	Öğrenciler kendi aralarında iletişim kurarken toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	53,57		
19	Arkadaş ortamında LGBTİ+'lara dair meseleler, olumlu bir atmosferde konuşulur.	46,03		
TOPLAM				28,08

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Gazi Üniversitesi mensupları üniversitede örgütlenme imkanları ile ilgili LGBTİ+ Haklarına Erişim Ölçeğinin 7 sorudan oluşan Örgütlenme ve Savunuculuk alt boyutuna 18,59, üniversitenin LGBTİ+'lar için güvenli olması ile ilgili 3 sorudan oluşan Güvenli Alan alt boyutuna 31,75, üniversite mensuplarının LGBTİ+'lara karşı düşünce ve davranışları ile ilgili 6 sorudan oluşan Üniversite Mensuplarının Algı ve Tutumu alt boyutuna 13,16, ve son olarak akranlarının LGBTİ+ öğrencilere karşı tutumunu ölçen 3 sorudan oluşan Akran Davranışları alt boyutuna 48,81 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Gazi Üniversitesi için toplam skor 28,08 olarak hesaplanmıştır.

10.3. LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği

Gazi Üniversitesi LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği Skorları

1	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar sözlü şiddete maruz bırakılmazlar.	28,50	Şiddet	37,75		
2	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar fiziksel şiddete maruz bırakılmazlar.	44,25				
3	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar psikolojik şiddete maruz bırakılmazlar.	28,00				
4	Üniversite içerisinde LGBTİ+'lar cinsel tacize maruz bırakılmazlar.	50,00				
5	Üniversite içerisinde ayrımcılığa uğrayan LGBTİ+'lar bunu rahatça ifade edebilir.	28,75	Akademik Faaliyetler	39,00		
6	Dersler sırasında dersi veren öğretim elemanı toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	35,50				
7	Dersler sırasında öğrenciler toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	45,50				
8	Ders içerikleri toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetir.	36,50				
9	Derslerde LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	41,25				
10	Ders dışı akademik faaliyetlerde (seminer, çalıştay, atölye vb.) LGBTİ+'lar ayrımcılığa uğramaz.	41,50				
11	Üniversitede LGBTİ+'lar akademik personelle iletişim kurarken eşit muamele görür.	39,25				
12	Üniversitede LGBTİ+'lar öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	44,25				
13	Yurtlarda LGBTİ+'lar ayrımcılığa maruz bırakılmazlar.	25,75			Barınma	28,50
14	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt yönetimiyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	26,00				
15	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurt personeliyle iletişim kurarken eşit muamele görür.	26,75				
16	Yurtlarda LGBTİ+'lar yurttan kalan öğrencilerle iletişim kurarken eşit muamele görür.	35,25				
			TOPLAM	36,00		

Yukarıdaki tabloda görülebileceği gibi Gazi Üniversitesi mensupları üniversitede LGBTİ+'ların şiddete maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan LGBTİ+'lara Yönelik Ayrımcılık Ölçeği,

Ayrımcılık: Şiddet alt boyutuna 37,75, akademik faaliyetler sırasında ayrımcılığa maruz bırakılma ile ilgili 8 sorudan oluşan Ayrımcılık: Akademik faaliyetler alt boyutuna 39,00 ve öğrencilerin yurtlarda ayrımcılığa maruz bırakılmaları ile ilgili 4 sorudan oluşan Ayrımcılık: Barınma alt boyutuna 28,50 puan olarak hesaplanmış yanıtlar vermişlerdir. Ölçekte yer alan sorulara verilen yanıtlar sonucunda Gazi Üniversitesi için toplam skor 36,00 olarak hesaplanmıştır.